

60 χρόνια γνωστική ψυχολογία. Τάσεις διερεύνησής της μέσω της διεθνούς βιβλιογραφίας

Σπύρος Καββαδίας¹, Ελένη Καλδούδη¹ & Νίκος Μακρής²

¹Τμήμα Ιατρικής

²Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωστικής Ψυχολογίας

Βιβλιογραφική έρευνα

Η αναζήτηση για άρθρα (papers) τα οποία συμπεριλήφθηκαν στην μελέτη πραγματοποιήθηκε στη βιβλιοθήκη PubMed.

(<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>).

Η PubMed επιλέχθηκε επειδή είναι η πλέον διαδεδομένη στην Ιατρική ([Falagas et al., 2008](#)) και εξαιτίας του διαθέσιμου API.

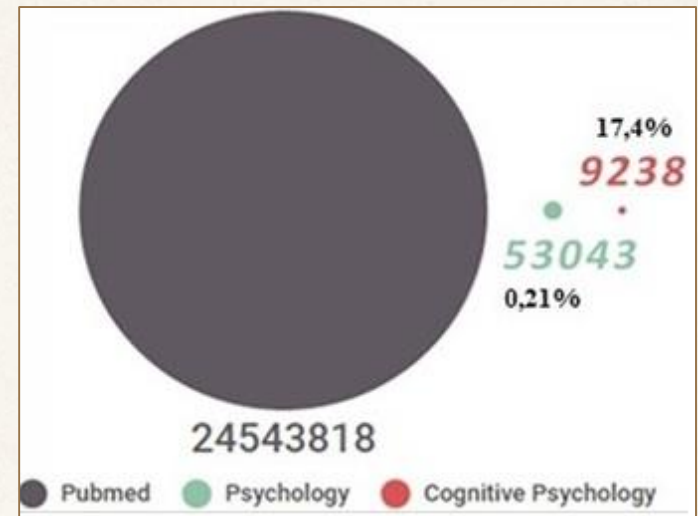
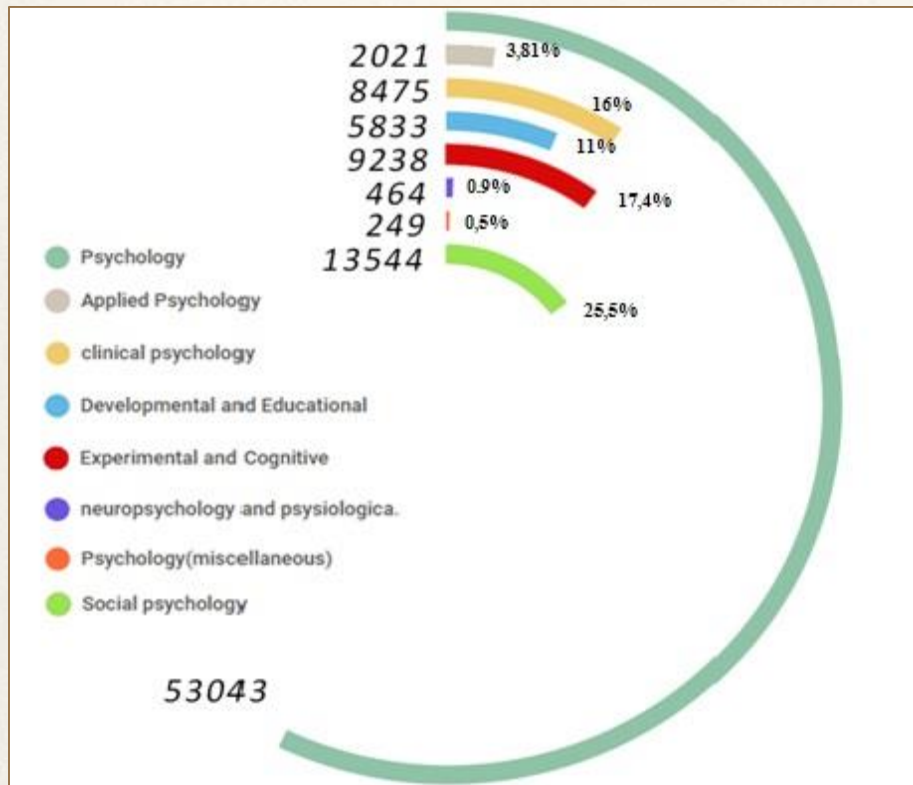

Είναι μία διαδικτυακή πύλη (portal) που περιλαμβάνει Journals καθώς και επιστημονικούς δείκτες ανά χώρα αντλώντας πληροφορίες από τη ΒΔ Scopus([Elsevier B.V.](#)). Χρησιμοποιεί τον SJR δείκτη τον οποίο ανέπτυξε η ερευνητική ομάδα SCImago και βασίζεται στον Google PageRank (<http://www.scimagojr.com/files/SJR2.pdf>).

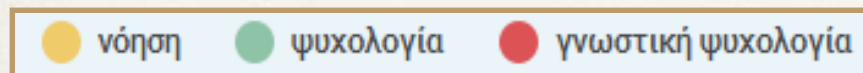
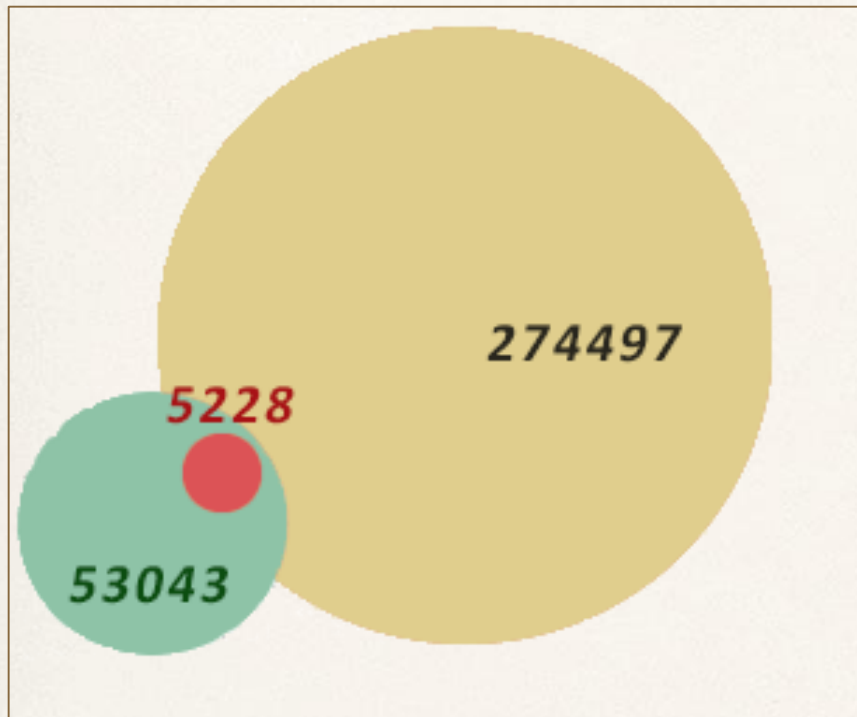
Ο Impact Factor είναι ένας δείκτης μέτρησης ενός ακαδημαϊκού περιοδικού που προκύπτει από το μέσο όρο των αναφορών (citations) που έχουν τα άρθρα (articles) τα οποία δημοσιεύονται σε αυτό το περιοδικό και αναδεικνύει τη σπουδαιότητα αυτού σε σχέση με τα υπόλοιπα του κλάδου (<http://www.citefactor.org/journal-impact-factor-list-2014.html>)

Αριθμός άρθρων στο PubMed ανά ειδικότητα της Ψυχολογίας σύμφωνα με το SJR

Συνολικός αριθμός
άρθρων από το 1956
στη PubMed για τη
Ψυχολογία και τη
Γνωστική Ψυχολογία

Κοινά PMIDs νόησης (cognition) / γνωστικής ψυχολογίας (cognitive psychology) / ψυχολογίας (psychology)

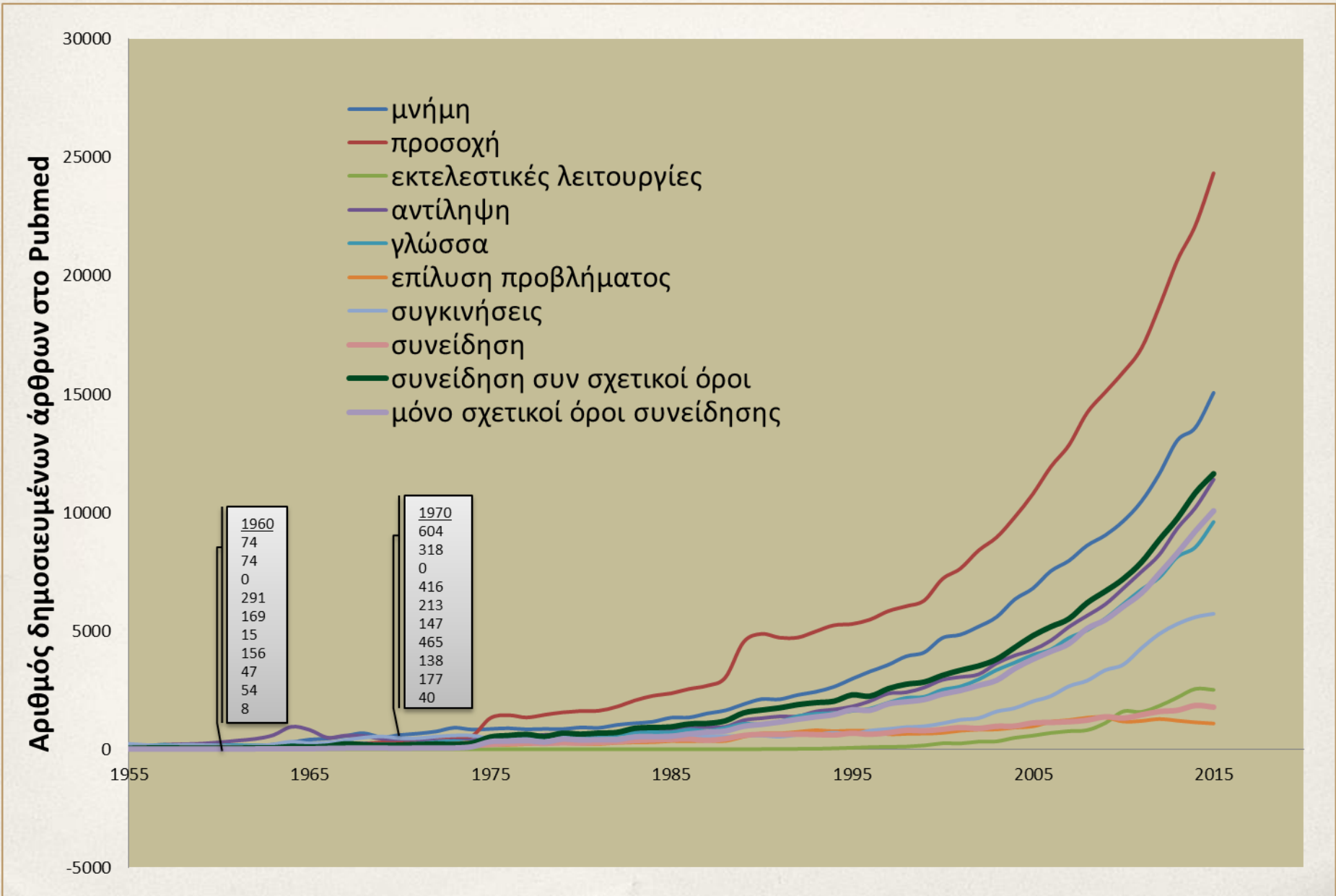

Το ποσοστό κοινών άρθρων των όρων Cognition και Cognitive Psychology είναι **1,93%** επί του συνόλου των τιμών του Cognition

Το ποσοστό κοινών άρθρων των όρων Cognition και Psychology είναι **1,93%** επί του συνόλου των τιμών του Cognition

Το ποσοστό κοινών άρθρων των όρων Psychology και Cognitive Psychology είναι **100%** επί του συνόλου των τιμών του Cognitive Psychology

Τάσεις διερεύνησης γνωστικών λειτουργιών τα τελευταία 60 χρόνια στη PubMed.

Δομή ερωτημάτων αναζήτησης (search query)

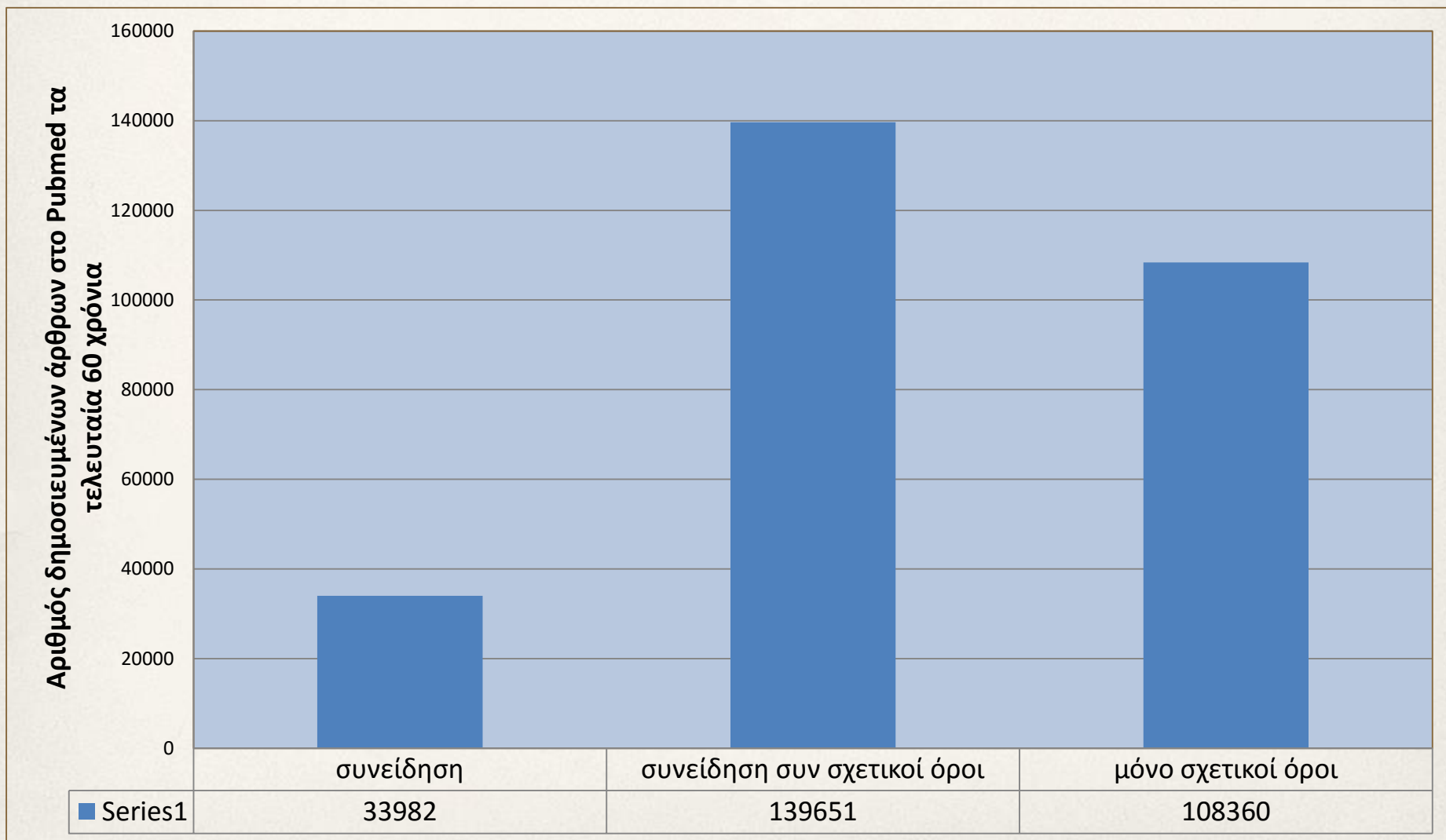
("Consciousness"[mh:noexp] OR "awareness"[mh:noexp]) OR "metacognition"[mh] OR "cognizance"[mh:noexp] OR "theory of mind"[mh:noexp]) OR ("Consciousness"[tiab] OR "awareness"[tiab]) OR "metacognition"[tiab] OR "cognizance"[tiab] OR "theory of mind"[tiab])

attention[mh] OR attention[tiab]

(Executive Function*[mh:noexp] OR Executive Function*[tiab]) AND Greece[AD]

cognition[mh:noexp] OR cognition[tiab] OR cognitive[tiab]

Τάσεις βιβλιογραφίας σε απόλυτους αριθμούς για συνείδηση σε διεθνές επίπεδο

Συχνότητα δημοσίευσης άρθρων

- Web App για αποτελέσματα ανά έτος.
 - Το PubMed δεν προσφέρει τη δυνατότητα κατεβάσματος (.csv) στατιστικών για ερωτήματα με αριθμό αποτελεσμάτων κάτω από ένα αριθμό(< 500 results).
 - Εκμεταλλευτήκαμε το PubMed API. Entrez Utilities + PHP
- ```
$base = 'http://eutils.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/eutils/';

$url = $base .
"esearch.fcgi?db=$db&term=$query&usehistory=y&retm
ode=json";
```



# Δείκτης ανάπτυξης της βιβλιογραφίας

Annual Growth Rate =

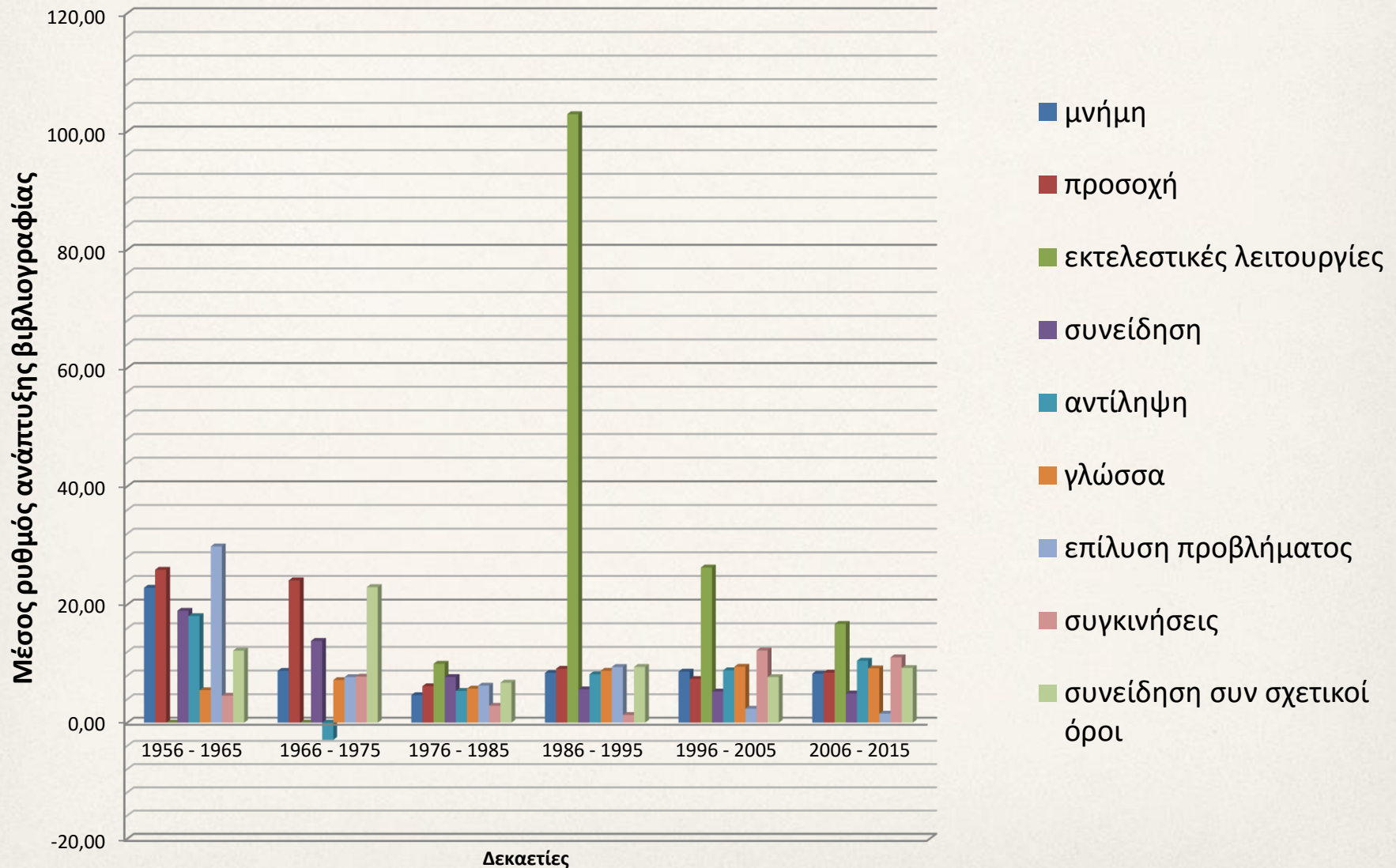
$$\frac{\text{Current Year Articles} - \text{Previous Year Articles}}{\text{Previous Year Articles}}$$

([Deshazo, Lavallie & Wolf, 2009](#))

Υπολογίσαμε ότι ο μέσος όρος ανάπτυξης της βιβλιογραφίας για τη PubMed στο σύνολό της ήταν +4,03% για τα τελευταία 60 χρόνια. Στην ίδια χρονική περίοδο ο ρυθμός ανάπτυξης δημοσιευμένων άρθρων για τη Ψυχολογία ήταν +2,44% και για τη **Γνωστική Ψυχολογία +17,64%**. Η διαφορά (17,64 – 4,03) 13,61% στο ρυθμό ανάπτυξης μεταξύ της Γνωστικής Ψυχολογίας και όλων των υπόλοιπων ερευνητικών περιοχών στη PubMed αναδεικνύει ένα διαρκώς αυξανόμενο ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο πεδίο της Ψυχολογίας.

([Michon & Tummers, 2009](#))

# Ρυθμός ανάπτυξης βιβλιογραφίας επιμέρους γνωστικών λειτουργιών ανά δεκαετία στο PubMed

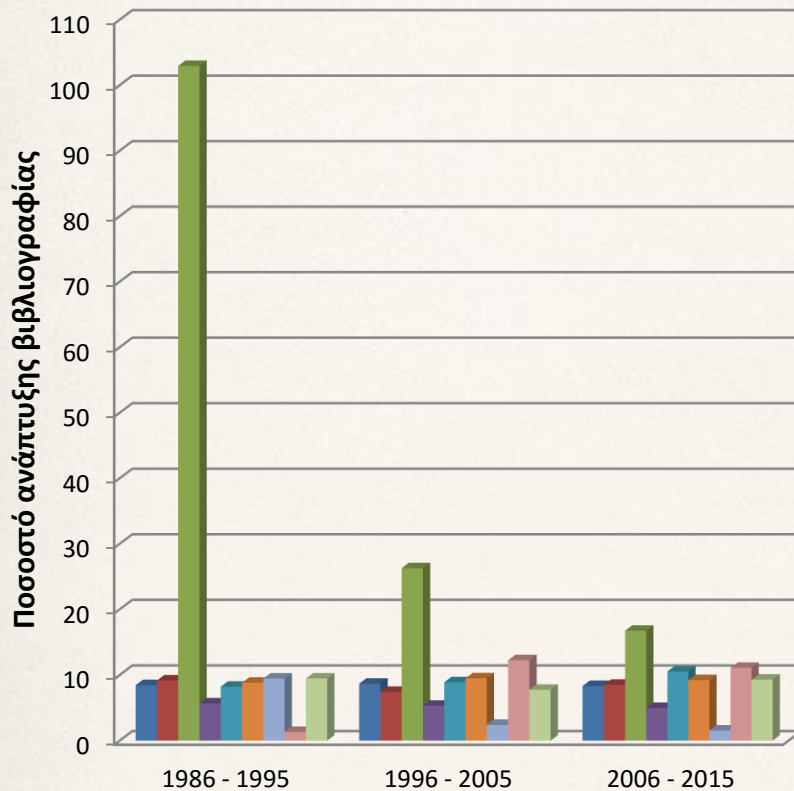


# Τα κυριότερα διεθνή περιοδικά στο πεδίο της Γνωστικής Ψυχολογίας

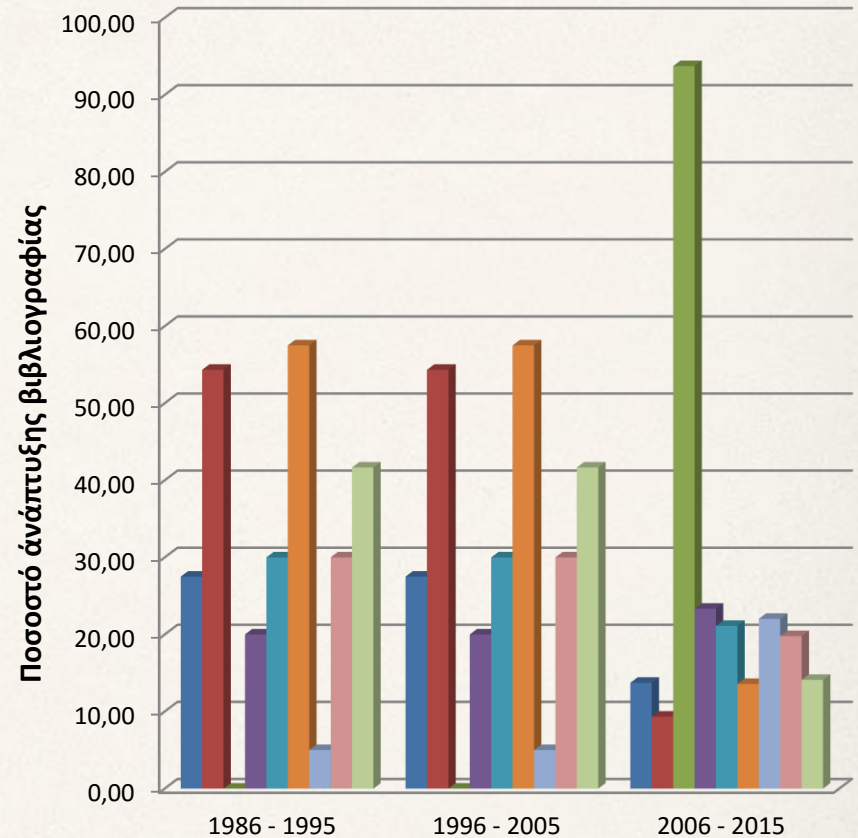
| Rank | Title                                                                | IF<br>2013/2<br>014 | SJR   | H<br>inde<br>x | Total<br>Docs.<br>(2014) | Total<br>Docs.<br>(3year<br>s) | Total<br>Refs. | Total<br>Cites<br>(3years) | Citable<br>Docs.<br>(3years) | Cites /<br>Doc.<br>(2years) | Ref. /<br>Doc. | Country        |
|------|----------------------------------------------------------------------|---------------------|-------|----------------|--------------------------|--------------------------------|----------------|----------------------------|------------------------------|-----------------------------|----------------|----------------|
| 1    | Trends in Cognitive Sciences                                         | 15.353              | 9,243 | 202            | 122                      | 342                            | 5984           | 4171                       | 239                          | 14,06                       | 49,05          | United Kingdom |
| 2    | Journal of Experimental Psychology: General                          | 5.929               | 3,366 | 111            | 177                      | 217                            | 10885          | 1177                       | 211                          | 5,34                        | 61,5           | United States  |
| 3    | Cognitive Psychology                                                 | 3.571               | 2,948 | 85             | 32                       | 66                             | 2426           | 324                        | 64                           | 4,87                        | 75,81          | United States  |
| 4    | Journal of Memory and Language                                       | 2.647               | 2,43  | 101            | 66                       | 198                            | 4205           | 774                        | 189                          | 4,39                        | 63,71          | United States  |
| 5    | Social Cognitive and Affective Neuroscience                          | 5.884               | 2,388 | 53             | 136                      | 356                            | 8043           | 1585                       | 348                          | 4,21                        | 59,14          | United Kingdom |
| 6    | Multivariate Behavioral Research                                     | 2.971               | 2,287 | 49             | 40                       | 118                            | 2057           | 439                        | 110                          | 2,36                        | 51,43          | United Kingdom |
| 7    | Developmental Review                                                 | 4.000               | 2,284 | 59             | 23                       | 45                             | 2471           | 193                        | 41                           | 4,07                        | 107,43         | United States  |
| 8    | Cognition                                                            | 3.479               | 2,212 | 132            | 160                      | 510                            | 8783           | 1893                       | 498                          | 3,41                        | 54,89          | Netherlands    |
| 9    | Behaviour Research and Therapy                                       | 3.395               | 2,208 | 128            | 143                      | 343                            | 7321           | 1525                       | 337                          | 3,8                         | 51,2           | United Kingdom |
| 10   | Cognition and Instruction                                            | 2.000               | 1,982 | 53             | 13                       | 49                             | 851            | 130                        | 45                           | 2,8                         | 65,46          | United Kingdom |
| 11   | Neuropsychologia                                                     | 3.451               | 1,967 | 153            | 380                      | 1144                           | 22101          | 4181                       | 1125                         | 3,27                        | 58,16          | United Kingdom |
| 12   | Journal of Experimental Child Psychology                             | 2.549               | 1,886 | 81             | 148                      | 444                            | 7175           | 1326                       | 421                          | 2,56                        | 48,48          | United States  |
| 13   | Psychonomic Bulletin and Review                                      | 3.369               | 1,884 | 100            | 291                      | 447                            | 9460           | 1466                       | 440                          | 3,04                        | 32,51          | United States  |
| 14   | Political Psychology                                                 | 2.384               | 1,848 | 53             | 84                       | 161                            | 4855           | 305                        | 143                          | 1,93                        | 57,8           | United Kingdom |
| 15   | Journal of Experimental Psychology: Human Perception and Performance | 3.105               | 1,846 | 113            | 186                      | 436                            | 10233          | 1366                       | 427                          | 3,17                        | 55,02          | United States  |
| 16   | Journal of Experimental Psychology: Learning Memory and Cognition    | 2.862               | 1,839 | 114            | 150                      | 429                            | 6571           | 1284                       | 409                          | 2,68                        | 43,81          | United States  |

# Σύγκριση τάσεων γνωστικών λειτουργιών στην Ελλάδα σε σχέση με τη διεθνή επιστημονική κοινότητα

## Τάσεις γνωστικών λειτουργιών σε διεθνές επίπεδο



## Τάσεις γνωστικών λειτουργιών στην Ελλάδα

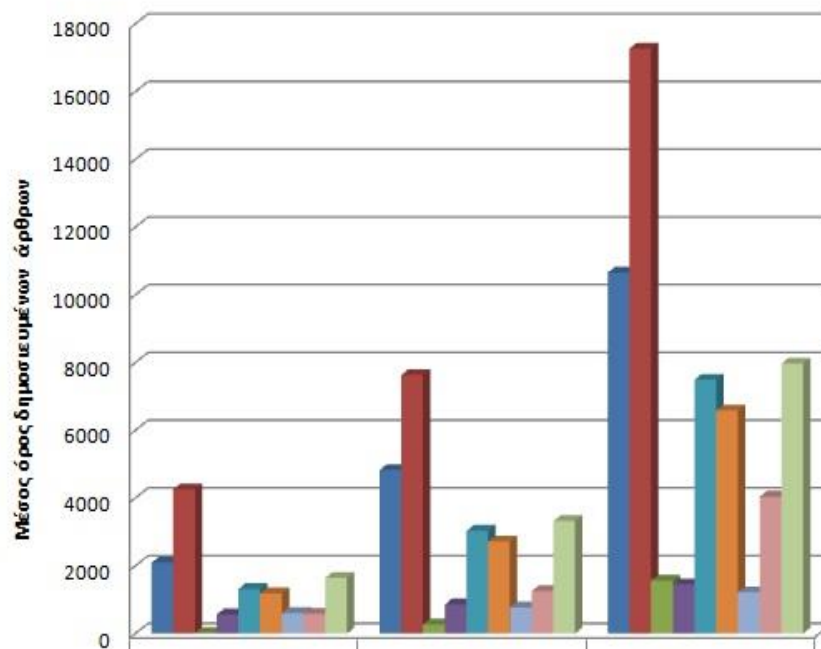


- |                       |                |                               |
|-----------------------|----------------|-------------------------------|
| ■ μνήμη               | ■ προσοχή      | ■ εκτελεστικές λειτουργίες    |
| ■ συνείδηση           | ■ αντίληψη     | ■ γλώσσα                      |
| ■ επίλυση προβλήματος | ■ συναισθήματα | ■ συνείδηση συν σχετικοί όροι |

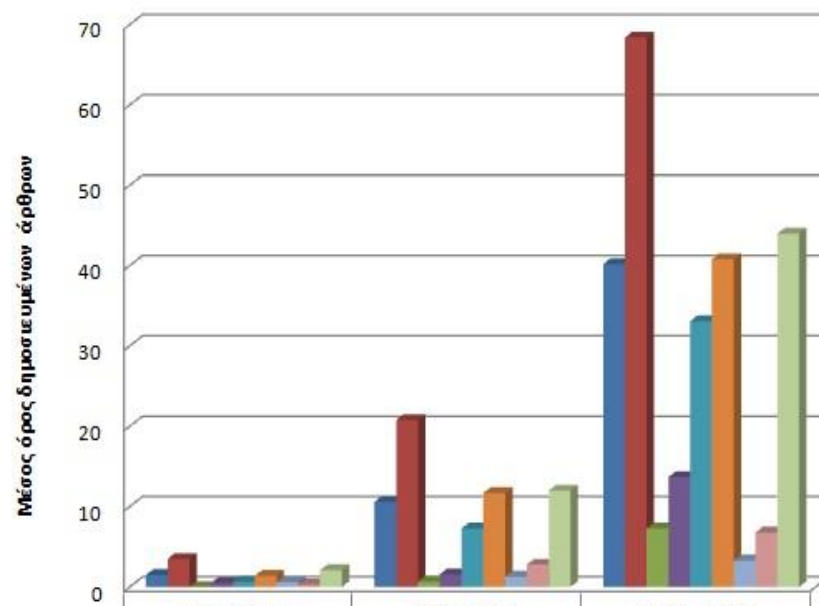


# Σύγκριση αριθμού δημοσιευμένων άρθρων Ελλήνων ερευνητών σε σχέση με τη διεθνή επιστημονική κοινότητα

αριθμός δημοσιευμένων άρθρων επιμέρους γνωστικών λειτουργιών ανά δεκαετία



αριθμός δημοσιευμένων άρθρων επιμέρους γνωστικών λειτουργιών ανά δεκαετία στην Ελλάδα



- μνήμη
- προσοχή
- εκτελεστικές λειτουργίες
- αντίληψη
- γλώσσα
- επίλυση προβλήματος
- συγκινήσεις
- συνείδηση
- συνείδηση συν σχετικοί όροι



# Περιοδικά (Journals) στα οποία δημοσιεύουν Έλληνες ερευνητές

🔗 ESearch - Esummary Utilities.

🔗 JSON

🔗 &usehistory=y. Web environment (&WebEnv) and query key (&query\_key) parameters specifying the location on the Entrez history server of the list of UIDs matching the Entrez query

## **#assemble the esummary URL**

```
$url = $base .
```

```
"esummary.fcgi?db=$db&query_key=$key&WebEnv=$web&retmode=json";
```

#post the esummary URL

```
$docsums = json_decode(curl_download($url),true);
```

```
$uids = $docsums['result']['uids'];
```

Περιοδικά (Journals) στα οποία δημοσιεύουν Έλληνες ερευνητές

Journal	Quartile	SJR
Neuropsychologia	Q1	1.97
Journal of experimental child psychology	Q1	1.89
Behaviour research and therapy	Q1	2.21
Brain and language	Q1	1.63
Journal of behavior therapy and experimental psychiatry	Q1	1.35
Experimental psychology	Q2	1.01
Brain and cognition	Q2	1.17
Consciousness and cognition	Q2	1.14
Journal of child language	Q2	0.82
Cognitive processing	Q3	0.7
Perception	Q3	0.48
Journal of communication disorders	Q3	0.66
Perceptual and motor skills	Q4	0.26
Journal of psycholinguistic research	Q4	0.32

🔍 Αναζήτηση για κάθε λειτουργία ξεχωριστά

🔍 581 δημοσιεύσεις σε περιοδικά

🔍 254 μοναδικές τιμές

🔍 14 περιοδικά Γνωστικής Ψυχολογίας

🔍 34% ανήκουν στα περιοδικά πολύ υψηλού επιπέδου.

🔍 64.2% Q1 + Q2

🔍 32% μεταξύ cognitive psychology και μεμονωμένων cognitive functions

Συμπεράσματα

Σε τεχνικό επίπεδο

- API για συχνότητα δημοσίευσης <500
- απόκλιση στις τιμές IF, SJR

Σε επίπεδο διερεύνησης γνωστικής λειτουργίας

- αυξανόμενο ενδιαφέρον για τη γνωστική ψυχολογία(+ 13,61%)
- μνήμη, προσοχή, συνείδηση, αντίληψη κυριαρχούν (από το 1975)
- Συνείδηση και σχετικοί όροι (εκτελεστικές λειτουργίες)
- οι Έλληνες επιστήμονες ασχολούνται με παρόμοια αλλά «ακολουθούν» τις τάσεις

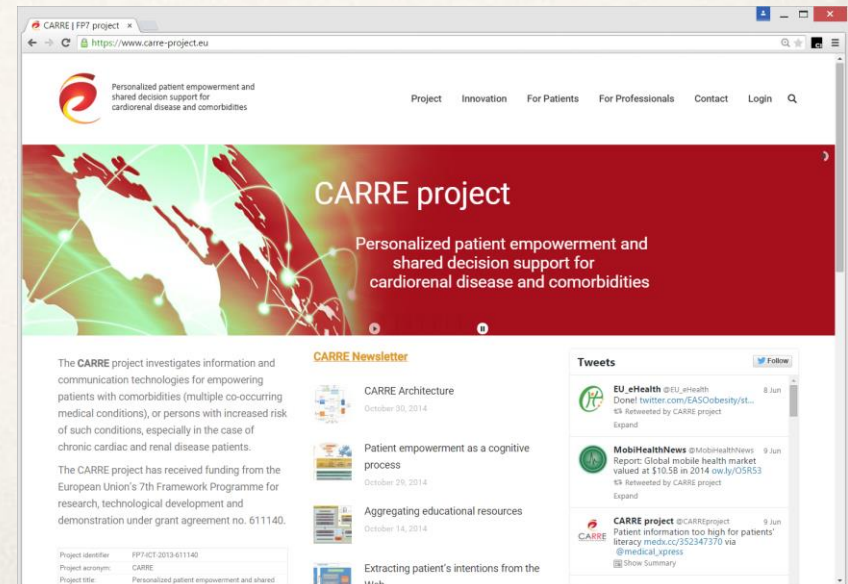
acknowledgment

work funded under project CARRE

co-funded by the
European Commission under the
Information and Communication Technologies (ICT)
7th Framework Programme
Contract No. FP7-ICT-2013-611140

CARRE: Personalized patient empowerment
and shared decision support
for cardiorenal disease and comorbidities

<http://www.carre-project.eu/>

Για αναφορά στην εργασία

Σ. Καββαδίας, Ε. Καλδούδη, Ν. Μακρής,

60 χρόνια γνωστική ψυχολογία: Τάσεις
διερεύνησής της μέσω της διεθνούς
βιβλιογραφίας,

Πρακτικά του 4^{ου} Πανελλήνιου Συνεδρίου
Γνωστικής Ψυχολογίας, σελ. 11, Αθήνα, 14-
16 Απριλίου 2016

Επικοινωνία

Ελένη Καλδούδη

Associate Professor

School of Medicine

Democritus University of Thrace

Dragana, Alexandroupoli

68100 Greece

Tel: +302551030329

Email: kaldoudi@med.duth.gr
